

Regionálne Trampské Združenie - Pezinok

Malokarpatský občasník

ročník 5

4/2013

Malé Karpaty - Skalnatý útvar Čajlanská Homoľa

KAMARÁTKY A KAMARÁTI - 21. Slovensko Český potlach sa bude konať Tradične na Slovensku v dňoch 4.-7.9.2014, po prvý krát na Východnom Slovensku v Čičave pri Vranove nad Topľou. Pomoc kamarátom, ktorí sa odhodlali na zorganizovanie tohto podujatia je v akejkolvek forme vítaná. Redakcia MO.

Plavba po Mošonskom Dunaji

Na pozvanie vodákov z lodenice Kormorán sme sa v dňoch 27.7. – 3.8.2013 zúčastnili splavu pod názvom Čochtan. Organizovala ho mladá krv v zložení Martin Sedláček a bratia Torokovci, ktorí skúsenosti nabrali od svojich otcov, niekoľkonásobných každoročných organizátorov podujatia pod týmto názvom. Akcia bola zameraná hlavne na mládež, ich pobyt v prírode, veslovanie, stavanie stanov, varenie gulášu, streľbu z luku na terč, nočné hry a pod., ale zúčastnili sa ho aj starí mazáci, takže vekový rozdiel medzi najstarším a najmladším účastníkom bol vyše 70 rokov. Na piatich lodiach nás bolo dvadsať. Zraz bol na lodenici Kormorán. Odtiaľ sme sa autobusom prepravili do Rajky a na mošonskom ramene Dunaja sme sa nalodili. Osadu Red River II zastupoval Giny s dcérou a dvomi vnučkami a Kitty s vnučkou. Starší členovia robili hlavne dozor a usmerňovali mládež v prístupe k prírode. Splavovali sme úsek Rajka-Halászi-Kimle-Mecsér v dĺžke 60 km. V kempe Kimle nás doplnili kamaráti z osady Sepl a Dlhý. Pri kempovaní na flekoch sme si dobre zaspievali pri gitarách s kamarátmi z Pardubíc, ktorí boli taktiež účastníkmi splavu. Verím, že vydarená akcia nadchla našu mládež a stretneme sa v r. 2014 na splave na niektorej inej rieke.

Vyhodnotenie akcie sa konalo na lodenici Kormorán pri grilovaní, speve a dobrej nálade. Ahoj a dovidenia na splave v r.2014.

Kitty TO. Red River II Bratislavava

Tramping z iného kúta Malých Karpát.

XVII. Pokračovanie

Ku šťastiu im stačí teľa, bager, sladké drevo a flek

Trampské hnutie českých a slovenských milovníkov prírody jestvuje takmer sto rokov. Jeho vznik má dátum niekde v rozpadajúcej sa Rakúsko-Uhorskej monarchii počas I. svetovej vojny. Za prvých trampov možno považovať niektorých vojenských zbehov, skrývajúcich sa vtedy ešte v panenskej prírode v okolí Prahy. História trampingu však, ako dosvedčuje úvodný záznam v kronike najstaršej osady, začínajú písať už v roku 1914 jej budúci členovia a väčšinou bývalí skauti, keď pri splavovaní Vltavy za Štěchovicami na jej brehu

medzi skalami objavlia prekrásne zákutia. Po skončení vojny tu, v miestach nazývaných Svatojanské proudy, zahorí slávnostný oheň. Objavitelia tohto raja a ich kamaráti, inšpirovaní filmom Červené eso, dajú osade výstižný názov Ztracená naděje. Niektorí sa práve vrátili z nezmyselnej vojny, bez ilúzií,

mnohí stratili, čo milovali a vlastne každý, kto bol vtedy mladý, tápal. Na brehoch Vltavy, ktorú si premenovali na Veľkú rieku, a Sázavy - Zlatej rieky, si vzápätí zakladajú svoje „campy“ ďalšie partie, tzv. osady. Tá prvá, trampská osada Ztracená naděje (Ztracenka), koncom júna oslávila 95 rokov od svojho založenia.

Často sa hovorí, že český a slovenský tramping sa vyvinul z amerického a anglického woodcraftu a skautingu, ktoré sa začiatkom minulého storočia začali udomáčať aj u nás (maďarskí skauti v Komárne si práve pripomínajú storočnicu). Nie je to pravda. Trampi nemali nikdy spísané regule, je im neznáme hierarchické usporiadanie, neboli organizovaní a ani sa zorganizovať nedali inými. Veľa si však požičali z filozofie a lesnej múdrosti (woodcraft) Ernesta Thompsona Setona. Medzi prvými trampmi boli aj bývalí skauti, ale organizáciu založenú britským generálom Baden-Powellom zakrátko opustili. Buď chceli byť na pobyte v prírode viac slobodní, buď rodičia nemali na rovnošaty a tábory, alebo oboje. Spočiatku sa aj nazývali divými skautmi, výraz tramp objavili až v Londonovom románe Cesta. Ďalšími inšpiráciami im boli prvé westernové filmy a dobrodružné romány najmä od Jacka Londona, Zane Greya, Karla Maya, neskôr aj Jaroslava Foglara - Jestřába.

Trampské hnutie sa pomaly hlo Českom a Moravou a v roku 1928 zakotvilo aj na Slovensku, v predgabčíkovej dobe panenských lužných lesov v okolí Bratislavy. Vďaka spomínanej neorganizovanosti trampov sa nám do dnešných dní zachovalo len málo spoľahlivých dátumov a faktov. Veľa užitočnej práce však v tomto smere odviedol pražský tramp Josef Peterka alias Bob Hurikán. V jeho Dejinách trampingu (1940), ale i zo zápisov v osadných kronikách, ktoré nerozhryzal zub času alebo neskonfiškovala štátna moc, sa dozvedáme, že prvá trampská osada na Slovensku vznikla na Železnej studničke s názvom Waikiki. Vzápätí tu v Malých Karpatoch vznikali ďalšie - suchozemské, a vodácke - na dnes už zatopených dunajských ostrovoch. Odtiaľ sa hnutie šírilo po vode i po hrebeni Malých Karpát ďalej na Slovensko.

Kroniky prvých trampských osád z Trnavy sú ešte mlčanlivejšie. Hmlu nad touto epochou histórie možno pomôžu zahnať spomienky pamätníkov, či skôr ich potomkov, a ich komunikácia na internete. Do 60. rokov minulého storočia zatiaľ veľmi skromné informácie zhromažďuje portál Trampi regiónu. Trnava.

Veľa zaujímavostí z histórie trampingu na Slovensku, v Čechách, ale aj aktualít z ciest a vandrovania našich rodákov po ďalekom svete sa dá dozvedieť na Tramp nete, ale aj na portáli Ahoj, ahoj. O prvej trnavskej osade s názvom havajského ostrova Oahu vieme iba toľko, že bola

založená päť rokov po bratislavskej Waikiki a svoj kemp mala pravdepodobne niekde pri Smoleniciach. V rokoch 1939 až 1945 podľa zahmlených správ vznikajú v Trnave osady Havaj, Pirát, Šíp, Ahoj, Yankee, po vojne Súdny, Toronto. V 60. rokoch ešte stále s mnohými otáznikmi pre súčasných kronikárov histórie trampingu v Trnave vznikli osady Modrý leopard, Mesačné údolie (s kempom nad Harmóniou), Staré dobré slnko a niekoľko iných. Ďalšie osady respektíve oázy, čo sú voľnejšie združenia trampov, sú ešte „živé“, či už v činnosti alebo v čerstvej pamäti kamarátov: Túlaví psi (1965), Pardáli (1967), Štvanci (1968), Bieli supi a Biely tesák (1969), Icarilla (1972), Oranžový expres a Čuvači (1973), Bandolero (1974), Stratená stopa (1982), Topsona (1988), Krochne (1989), Sokoli (1990), Do rána do 3.00 (1993), Buffalo a Dakhotah (1994), Lovci Severu (1995), Topers (1996), Biely bizón (1997) a ďalšie.

K trampingu už v jeho počiatkoch neodmysliteľne patrilo aj muzicírovanie. Na brehoch Vltavy a Sázavy vznikali piesne, ktoré sa hrávajú dodnes - napríklad Až ztichnou bílé skály od Františka Kordu, Rikatádo Boba Hurikána. Veľa nesmrteľných hitov tu zložil Jarka Mottl. Pieseň Vlajka od bratov Kordovcov a Vaška Skoupého sa po 2. svetovej vojne stala trampskou hymnou a pre väčšinu najmä starších slovenských osád ňou neprestala byť ani po rozdelení republík. Inak pri slávnostnom zapalovaní ohňa zo štyroch svetových strán v mene sily, priateľstva, lásky a pravdy a stúpaní osadnej vlajky na stožiar na Slovensku znie hymnická skladba Perej od Dolfa a Bura. Životodarný oheň je pre každého trampa posvätný, neslobodno ho zneuctiť vhodným napríklad ohorku z cigarety. Okolo slávnostnej pagody je vytvorený

kruh čistoty, do ktorého okrem čestnej funkcie pekelníka, ktorý sa stará o oheň, nesmie nik ani len vstúpiť, kým tento zákaz neskôr nezruší šerif hostiteľskej osady. Tieto nepísané pravidlá sa dodržujú od čias prvých osád. Slávnosť, na ktorú sú pozývané spriatelnené osady a samotári, sa od počiatkov trampingu volá potlach. „Potlatch“ sa nazývala indiánska slávnosť spojená s pohostením a obdarovávaním, ale výraz bol blízky aj českému slovesu potlachat - pokecať si s priateľmi. Na Slovensku sa vžilo aj veľa českých slangových výrazov. Na pamiatku usporiadateľská osada pripraví pre všetkých camrátko - kolieska z brezy alebo kože, na ktorých je dátum, symbol osady, názov podujatia. Môže ísť napríklad o výročný oheň, víťanie jari, športové podujatia, do zrušenia povinnej základnej vojenskej služby to bývala rozlúčka s kamarátmi. Počas soboty prebiehajú rôzne športové súťaže, napríklad strelba z luku, dekomlat - vyradovací zápas so zaviazanými očami, pri ktorom sa súperia snažia jeden druhého trafiť zrolovanou dekou. V kotly sa varí guláš, v provizórnom saloone čapuje pivo a kofola. Večer pri ohni prebiehajú súťaže v speve a vo veselom rozprávaní. Víťazi súťaží, ale aj najstarší a najmladší účastník, alebo ten, kto prišiel z najväčšej diaľky, sú na záver odmenení tzv. plackami - maľbou na dreve. Trampi sa vzájomne podpisujú do osadných kroník alebo osobných cancákov. Medzi ďalšie podivné výrazy patrí napríklad ueska, česky usárna (US batoh), teľa, teľacina (vojenský batoh), bager (lyžica), somradlo (chlebník). Flek sa nazýva miesto, ktoré si osada zvolila za svoje. Nemusí tam

byť ani žiadny prístrešok alebo búda, zrub. Výraz osada zasa nepredstavuje konkrétne miesto, ale združenie kamarátov, ktorí si pri zakladajúcom slávnostnom ohni prisahali vernosť, chrániť slabšieho, prírodu atď. Trnavské

osady majú alebo mali svoje malokarpatské osadné fleky napríklad pod Rozbehmi, na Dobrej Vode, Katarínke, pri Smoleniciach, Sološnici. Oblúbenými miestami býval Jahodník (Škarbák), Bukovská priehrada, ale aj považskoinovecké Gonove lazy, Výtoky.

Aj z muzicírovania pri trnavských táborových ohňov vzišlo veľa hudobníkov, kapiel a pekných trampských a country piesní. Spomeňme za všetkých aspoň Gusta Bleščáka a Carawell Western, Stratený prameň, Mariána Makara Mrvu a Pramene, Podkovu, Kamión, Kántričov, HB Grass a ďalších. *Stravec (Laco Šebák)*

Prevzaté z trnavského mesačníka Novinky z radnice č. 7/2013 s dovolením autora článku.

Tramská osada Čuvači – Trnava

Keď sme o trnavskej tramskej osade ČUVAČI zhľadali informácie a kontakt na jej členov. Dozvedeli sme sa málo informácii a to len od trampov, ktorí v tej dobe často krát spolu s touto osadou trampovali. Nepodarilo sa zistiť ani kto boli zakladatelia tejto osady. Viacerí opýtaní sa vtedy zhodli, že to bol práve kamarát Čigro,

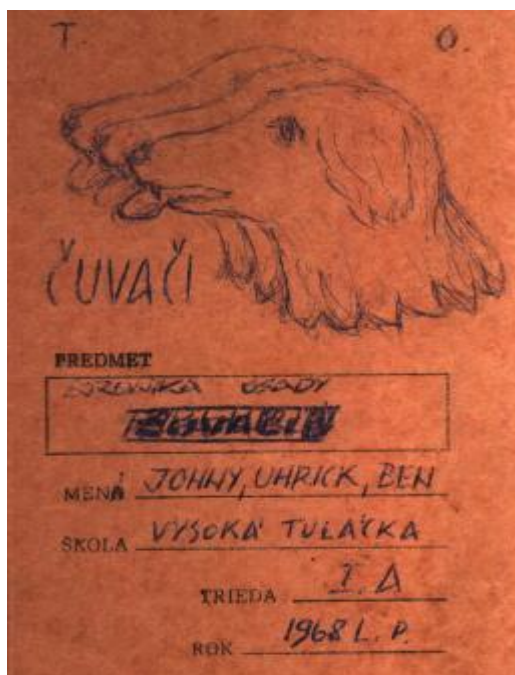
ktorý odišiel na posledný vander 31.12.2012, rozlúčili sme sa s ním 5.1.2011 na cintoríne v Trnave. Vieme, že bol obľúbený tramp, vodák, športovec, milovník prírody a športový inštruktor, organizátor lyžiarskych a cykloturistických akcií, splavov Hronu a výstupov na Rysy, ktorých sa i sám zúčastňoval. Nevieme však spresniť koľko

členov táto osada vôbec mala viackrát sme počuli o osadníkoch: Ben, Čigro, Johnny, Bača, Lavák, Mydlo a Škobla. Nie je nám známe ani to, v ktorom roku bola osada založená, ale podľa cancáka osada pravdepodobne existovala a vznikla už v roku 1968. Kamarát Smrko z TO. Bieli supi pomohol zorganizovať stretnutie s kamarátom Bačom, ktorý poskytol pre redakciu cancák z veľkého vandru osady v auguste 1968. Zároveň sme dostali príslub o poskytnutí ďalších informácii o tejto osade. Kamarátovi Bačovi ďakujeme a z jeho súhlasom zverejňujeme zápisky, ktoré sú spred 45. rokov. *Redakcia MO.*

Z Cancáka T.O. ČUVAČI- Trnava

Z Trnavy sme vyrazili **6.VIII.1968** asi o siedmej. Po

hodine čakania Johnny stopol pri autoservise S5T-éčku (nákladčák v tej dobe podobný vetrieske) do Serede. Zo Šintavy nás po Patu zaviezol „Čigrov“ Garant. Tam si dali v reštaurácii fazuľovú polievku s výborným chlebom. Z Paty sme sa však nemohli ani pohnúť. Šoféri nás asi tri hodiny ignorovali a posunkami naznačovali, že na vine sú Johnnyho vlasy. Optimizmus sa z nás vytrácal, nikomu sa nechcelo stopovať, až sme prišli k tomu, že sme úspešnému stopárovi sľúbili dve pivá. Opil sa z nich Ben, ktorý zastavil Garant až do Nitry,

Potom traktor za mesto a nakoniec bola jeho dielom aj S5T až k nádhernej reštaurácii „Stráž nad Zvolenom“. Nepriamo mu hodne pomohol Johny, ktorý schoval svoju hrivu za Čigrove široké ramená, takže si ju šofér asi nevšimol. Večer sme až do záverečnej sedeli pri pive, plní obáv z noci, ktorej chlad nám pri každom otvorení dverí naháňal hrôzu. Hrdinom dňa sa stala Johnyho fajka, ktorá sa neroztavila ani napriek tomu, že z nej jej ťahal majiteľ ťahal takmer bez prestávky.

7.VIII.1968.

Spali sme dobre. Na nocľah sme si vybrali strnisko pod lesom. Nanosili sme si slamy, zahrabali sa do cielt a spali až dokiaľ nás ešte pred východom slnka nezobudila zima spolu s Johnym. Ale stálo to zato; východ slnka bol krásny. Na ceste to bolo trochu horšie. Pochodovali sme po ceste až do Kováčovej, ale aj to s nám vyplatilo. Boli sme prekvapení, keď sme videli v potoku sedieť staršiu pani v plavkách. Benovi napadlo, že voda bude asi teplá, a naozaj! V momente sme boli v trenírkach a namočený zrejme aj v potoku. Asi preto, že sme boli čistý zastavila Johnymu veľká škodovka, ktorá nás zaviezla do Bystrice. A tu nás čakali doslova hody: po litri mlieka a piatich rožkoch, každému. S príjemne naplnenými žalúdkami sme po kúpe filmu a zápisníka odpochovali k cementárni. Po dlhom čase čakania (Čigro zaspal v priekope) sa Benovi podaril už druhý dobrý stop. Sympatický chlapík ktorého pred rokom „stopári“ okradli o doklady a lístky na naftu za 400.- Kčs nás zobral až do Vernáru (100 km) Z Vernáru sme šlapali k Dobšinským jaskyniam. Prvý snímok sme urobili cestou a druhý pri vstupe do Raja. Pri jaskyni sme si dopriali luxus, dali sme si melón pri fontáne. Asi po pol hodine sme si išli hľadať miesto na prespanie. Medzi stanármi Čigro odmietol spať, tak sme sa vybrali vyššie do lesa. Rozložili sme sa na peknej čistinke pri prameni. Všetko bolo v poriadku, len nám trochu smrdeli okolité pozostatky lesného záchoda. V tomto prostredí sme si pochutili na našej prvej držkovej polievke. Jedli sme to takto: každý si dal 5 lyžičiek, potom 4,3,2,1 a Ben. Pre niekoho to bolo asi málo, lebo Johny sa stále pokúšal (márne) nechať pozvať na večeru tromi výletníkami. Po večeri sme sa pobrali na pivo, Tak zo dve hodiny sme si posedeli v opitom prostredí miestnej reštaurácie. Teraz sme zvedaví, či nájdeme v poriadku batožinu, ktorú sme nechali bez dozoru. Odchádzame spať s príjemným pocitom, že ak nás zima prebudí, stačí len ohriať si ešus polievky, ktorý sme si na tento účel pripravili. Treba poznamenať, že sme začali fajčiť Detvy.

8.VIII.1968

Keď sme sa ráno zobudili, Čigro založil oheň a hneď sme dali zohriať polievku. Keď prišiel čas, vystrojený lyžicami otvorili sme ešus a na naše sklamanie sa na jeho dne nachádzali spálené zvyšky našej držkovej. Medzi

nadávaním sme sa pobalili a zišli dolu na raňajky: rožky s výbornou minerálkou baldovkou. S plnými žalúdkami sme sa vydali na cestu do Dediniek. Trocha sme si nadišli cez Havraniu skalú (1157 mn), ale zaplatil nám to nádherný pohľad na veľkú časť Slovenského raja. Ďalšou zastávkou bol Občasný prameň, ktorý na nešťastie práve odpočíval. Cesta divou prírodou bola ohromne zaujímavá, nestačili sme sa ani na všetko pozeráť, navyše spríjemnená lánmi jahôd a himberí. Nezabudli sme nazrieť do každej diery v skalách a bolo ich neúrekom, len sme vzdychali mať také miesto na spanie v Dedinkách. Tam nás najprv ohromil pohľad na jazero, ktoré sa vynorilo spomedzi stromov. Jeho veľkosť ďaleko prekonala naše očakávanie. Cez deň niekoľkokrát spfchlo, takže nebudeme môcť spať na holej zemi. Chceme si postaviť stan. Veci sme nechali na lúke a išli sme na večeru. V jedálni mali nápoje a hrací automat. Tak sme si objednali po pive, Johnny si pustil „Popravu blond holky“ a namierili sme si to do reštaurácie vzdialenej asi 300 m. Medzi tým sme vyšli na drevo. Johnnymu sa pritom stala nemilá vec. Postavil sa rovno do osieho hniezda. Tie ho hnali strmým svahom až k nášmu stanu. Päť z nich si v ňom zabodlo svoje žihadlá. V reštaurácii „U jazera“ polievku nemali, tak sme si zobrali párky s pivom. Odchádzame spať v nádeji, že noc nebude príliš chladná, hoci táboríme neďaleko jazera

9.VIII.1968

Po prvý raz sme sa dobre vyspali. Vstali sme až nejakú pred siedmou, osušili nad ohňom celty a šli sme sa naraňajkovať do predajne potravín v dedine. Mali sme baldovku s rožkami. Na dnešný deň sme si pripravili náročnú túru z Dediniek až na Kláštorisko, asi 20 km. Hneď ako sme vyrazili uchvacovala nás cesta nedotknutým smrekovým lesom, ale to nebolo nič v porovnaní s tým čo sme videli neskôr prvým obývaným miestom kam sme prišli boli Klauzy s malým jazierkom. Naobedovali sme sa tu omasteného chleba. Asi 300 m za Klauzami sme si odložili batohy a dali sme sa hľadať Medvediu jaskyňu, ktorá mala byť podľa mapy niekde v týchto miestach. Po hodine namáhavého hľadania medzi vyvrátenými stromami a obrovskými skalami sme sa pobrali ďalej. Cesta nás viedla popri Bielom potoku zovretom z oboch strán reťazmi strmých vrchov. Miestami cesta splývala s potokom čo nerobilo dobre našim topánkam. Ďalšiu odbočku sme urobili do Sokolej doliny, známej svojimi vodopádmi. Kráčali sme hore kľukatým chodníčkom a boli sme ohromení, keď sme sa zrazu ocitli v skutočnom pralese. Cez chodník, ktorý chvíľami viedol potokom ležali vyvrátené lesné veľikáni, niekedy až šesť na hromade. Raz sme sa plazili, raz preliezali, sklízali sa dolu prudkým svahom, no štverali sme sa ďalej, povzbudení pohľadom na malý, trojmetrový vodopád. Išlo sa nám čoraz ťažšie, ale keď sme zazreli obrovský 65 m „Závojový“ vodopád, všetka únava z nás spadla. Z výšky mestskej veže padala s hukotom

voda, krížom ležal veľký smrek. Po štvrt'hodine kochania sme sa zosypali dolu a pokračovali na Klástorisko. Blížili sme sa k miestu, kde sme museli zo zelenej značky odbočiť vľavo na žltú. Hoci sme dávali pozor, prehliadli sme ho a nebyť troch Čechov, ktorých sme stretli a ktorí tiež išli na Klástorisko, spali by sme asi inde. Vrátili sme sa kúsok a začali sme stúpať do fantastiky strmého kopca. Po trištvrte hodine sme unavený prišli do reštaurácie na Klástorisku. Vypili sme pivo a pobrali sme sa hľadať miesto pre stan. Rozložili sme ho pod veľkou borovicou. Večer keď sme zjedli po jednom omastenom krajci, sme išli na čaj a žinčicu. Mame obavy, že táto noc bude najchladnejšia. *Spracoval Lewis 2013*
Ako skončí veľký vander kamarátov z TO. Čuvači pred 45. rokoch sa dozviete v budúcom pokračovaní.

JICARILLA-1963-2008

X. Pokračovanie

Veľká rieka

Už len starší súčasníci si vedia dobre rozpomenúť, že na Veľkú rieku chodili nielen naši rodičia, ale aj dedovci s babkami. I keď všetci nemali vedomosť o trampe, vedeli veľmi dobre, čo je to vandrovka – vandrovanie. Stáročia sa museli naši „starší“ presídľovať za lepším a v mestách sa skôr dostali na učenie rôznym remeslám a iným zamestnaniam, až sa po vyučení, prípadne ako tovariši museli dať povinne na vandrovku (vander). Po 2-3 rokoch sa smeli vrátiť (ak sa vôbec chceli) a založiť si nejakú dielničku, ba niektorí (šikovnejší) aj rodinu. Všetky rieky mali vtedy meandre rozšírené a rozľahané po celom kraji (kým sa postupne nezasypali) a ľudia sa v nich v lete vtedy kúpavali (v zime nechtiac) v meste doslova za ulicou. Vid' všetky nábregia, Dunajskú ulicu, Vydricu atď. Síce mali (ženy i muži) srandovné plavky – šortky, ako to vidíme na dobových fotkách, ale vedeli plávať, a to rôznymi štýlmi, napr. aj žabu, psa, bokáča atď. Keďže vedy bola naháčina mimo morálky Bratislavčania chodili ďalej z mesta napr. na Rivieru, Devín, Devínsku N. Ves, Jazero, Železnú studničku, Malý Dunaj, za Vlčie hrdlo, na Veľký Dunaj a na petržalskú stranu do Zaboša na Pečnu, Lido a pod. Ved' tam začali vyrastať športové kluby – lodenice, čo by predchodcovia dnešných vodákov – trampov (aj motorových). Zopár pamätníkov ešte vie, že sa tam v letné nedele schádzali celé rodiny „na deku“ a s nami deckami, čo sme sa toho týždeň nemohli dočkať mali „príjemnú“ povinnosť udržať nás nad hladinou príjemného bahníčka. Z vody nás s modrými perami vyťahovali ako slivky. Keď si už tá mestská zmeska povolání podebatovala pri kartách, išlo sa síce domov vlakom, autobusom, propelerom, ale takmer vždy okolo nejakých „zariadení“, kde nám dali napiť sirupovú vodu alebo sódu, ale oni mali určite niečo iné.

Áno tak to bolo do štyridsiateho ôsmeho! A to bol takmer koniec devínskych staro dobých „piknikov“. Výnimočne sa tam mohlo chodiť okolo vysokých plotov na tzv. Slovanské dni Cyrila a Metoda. Takúto „daň z radosti“ nám

udelila nová doba veľmožov rozumu na vyše štyridsať rokov. Hranicu s Rakúskom oplotili dvojitémi plotmi ako texaskí dobytkári. Pohraničné pásmo, ako aj pohraničná lokalita v obciach a krčmách. Skrátka obrovské hektáre ležiacej stráženej pôdy a lesov, napr. krásnej Devínskej Kobyly a ihličnanov z celého záhorskeho pohraničia až za Moravu a do Čiech. Podobne dopadla aj zverina, vysoká, nízka, pernatá či kožušinová – nepremnožila sa, ani cez všakovaké zákazy vstupu obyčajnému občanovi, nieto ešte trampom, ktorí tak „radi“ rušili lesnú zver (alebo lesnú stráž). Mnohým sa už nikdy nepodarilo tieto miesta navštíviť, i keď neskôr to už bolo možné. Lenže všetky tie pohraničné lokality za 60.- 70. rokov ostali v takom zabudnutí, že si na ne môžu spomenúť už len dnešní 80 a viac roční trampí, ako aj iní milovníci horného Dunaja, príp. domorodci z bratislavských záhoráckych dedín. Na výnimky si prišli len niektorí rybári, lesní a i. robotníci a domáci obyvatelia Devína, Zohora a pod. Napr. aj Petržalčania na občiansky preukaz a ostatní smrteľníci sa okolo 22 hod cez Starý most (vtedy jediný) museli vrátiť do mesta. Inak riskovali poľahovačky s okrskármi a štátnou bezpečnosťou (takou aj takou), ba aj „čukbe“,

V takomto napätom ovzduší vzrastala aj tamojšia trampska omladina. Napriek všetkému sa trampom podarilo vytvoriť podmienky na trampovanie aspoň na dolnom Dunaji a v malokarpatských horách. Ani sa nečudujeme Engeravákom za to, že roky boli skúšaní Maďarmi, Čechoslovákmi, Nemcami a preto boli azda zatrpknutí aj na Blavákov a vôbec možno aj na celý svet. Skrátka neradno tam vtedy bolo ostávať pred zotmením. Takže asi aj preto sme si vytvárali trampský svet na ľavom brehu Veľkej rieky a na pravú stranu sme sa dostávali len sporadicky cez vodu rôznymi plavidlami (ak nás niekto previezol hore – dole), alebo plavmo, taktiež hore – dole, ale už na vlastný pohon a s náskokom niekoľkých suchozemských km proti prúdu, aby sme stíhali doplávať na miesto určenia tam či nazad. Ak niekoho zobral prúd ďalej, tak sa naboso nachodil po tých štrkových cestách, že to nezabudol a pre budúcnosť vedel, že treba pridať aj vo vode, nielen na suchu. Ale príroda bola rovnako krásna na oboch stranách Dunaja.

Tony Lovec

32.výročný oheň T.O.CHŘIBY

Skupinka kamarátov, Trnavčanov a z príľahlého okolia (Špačince, Sereď), presná polovica už ako tradiční účastníci (Bocho, Vilko, Vlado) a druhá polovica v zložení Kutáč, Kabela, Majo, tí ako „nováčikovia“, vyrazili v piatok 18.10. popoludní na 32. výročný oheň T.O. Chřiby Koryčany spojený tradične každoročne s výstavkou trampskej tvorivosti a s „chřibským“ golfom.

Hlavne pre „greenhornov“ z trnavska bolo už v pozvánke udané miesto pôsobenia spojky a tým i zdarný začiatok vandru dané textom „v pátek spojka

v hospode v Lískovci do 22,00“. Po ceste sa ešte v pohode stihol čas stretávky nášho špačinského Vlada s Hankou z „Omolúca“ v hospode na námestí v Koryčanoch. Následná spojka sa však nekonala. Kamarátka Čiča z domácich, po ataku na nich to vysvetlila jednoducho, pokec do pozvánky pre jednotlivé ročníky sa do zvadiel prenáša z predošlých, hospoda v Lískovci je minimálne tri roky zatvorená a nachytať sa tak dajú iba tí ozajstní „nováčikovia“. A dobre im tak. Piatková „sešlost“ sa niesla aj v znamení osláv 50. Bochových narodenín, bolo hojno (vrátane burčáku od Kutáča), družilo a

hralo sa ako sa patrí, až do svitania.

V sobotňajšie ráno sa „zistilo“, že osadný flek chřibakov je na neuverenie, do toho počasie ako vyšité, nemalo to žiadnu chybu. Zaujímavou bola výstavka trampskej tvorivosti no a potom nasledoval „chřibský“ golf. Určite nie náhodou pri ňom

excelovali nováčikovia z Trnavy, ktorých viedol Vilko a dopĺňali ho Majo, Kabelu a Kutáč. Ostatne menovaný im hru riadne kazil svojim prežitým stareckým štýlom aj tak však ukoristili pódiové umiestnenie. Mal odpustené, sponzorom (darcom dresov) totiž pre družstvo bola Valika. To však napodiv nebolo všetko. Pri večerných súťažiach sa v sólo speve stal najlepším Bocho. Kabelu so speváckou podporou Vilka a naviac za hudobného doprovodu Bocha „ukoristili“ placku za spoločné vystúpenie. Samozrejme, že kamaráti „dobráci“ na čele s Džipom, s Majákom, Pitkinom, Pachom i pokrvným trnavským zástupcom Maom nás závistlivo pasovali na „plackožrúť“. To však nie je celkom pravda, keď tak, to sa týka hlavne Bocha a Vilka, veď pre Kabelu a Maja je to prvý a tým aj životný úspech v trampskej spoločnosti. Kutáč sa do štatistík neráta.

Nedeľa bola taktiež pohodová, hralo a spievalo sa až do poludnia, nikomu sa nechcelo naspäť do civilizácie. Tak ako vždy, keď sa trampi vyskytujú u kamarátov z podhoria Chřibov končilo sa v hospode „U Špalka“ - kamaráta Peťa priamo pod Buchlovským zámkom. A tak ako vždy na jeho prehliadku i prehliadku blízkej Barborky čas nezostal. Snáď nabudúce. Tak Ahoj.

*Kutáč
Redakčne upravené*

14.ročník majstrovstiev sveta v púščaní šarkanov.

Rozbehy 26.10.2013

V sobotu dopoludnia, za pekného slnečného počasia sa konali preteky v púščaní šarkanov. Viac ako 200 zaregistrovaných súťažiacich zápolilo medzi sebou vo rôznych kategóriách: o najkrajšieho šarkana, najrýchlejší štart. Medzi súťažiacimi boli aj zástupcovia z trnavských

travských osád: Šampón, Smrko, Albíno s deťmi, Maškovci, Dodopes

s rodinou, Mana. Trnavskí trampí ako už každoročne, tak aj teraz boli spoluorganizátormi. Podieľali sa aj na odmeňovaní malých účastníkov pretekov.

Travský pohár si tohto roku odniesol Mana ml. Mladý Mana vieeeee! Aj Smrková vnučka Natálka Hrušková vyhrala druhé miesto so šarkanom od dedka Haladu.

Tento jesenný deň sme si spomenuli aj na našich zosnulých kamarátov a na dvoch pietnych miestach v Čertovom žľabe a na Rozbehoch pri pietnom stĺpe na potlachovej lúke, kde sme zapálili symbol svetla pri príležitosti blížiacej sa pamiatke zosnulých.

Bublina - Redakčne upravené

9. Blatošlap, 26.10.2013 Prírodovedný sprievodca cez Cajliansku homoľu

Trasa tohoročného Blatošlapu začína na rozhraní Hrubej a Trnianskej doliny vo vinohradníckej oblasti Malých Karpát a vedie cez Homolské Karpaty patriace do časti Pezinské Karpaty.

Obe doliny vznikli pôsobením tečúcej vody, ktoré viedlo k prehĺbovaniu koryta do podlažia. V Hrubej Doline tečie potok Blatina, podľa ktorého je pomenovaný aj náš travský flek. Trnianska dolina sa hornej časti nazýva Kučišdorfská dolina, tečie z nej potok, ktorý ústi do tzv. Kučišdorfskej priehrady. Priehrada bola postavená začiatkom osemdesiatych rokov minulého storočia a približne vtedy sa toto územie začalo využívať na rekreáciu.

Geológia:

Malé Karpaty sú jadrové pohorie, ktoré je tvorené z veľkej časti kryštalickejšími horninami. V časti Pezinské Karpaty sa vyskytujú horniny ako sú granodiority, ruly a svory. Nachádza sa tu tiež zóna kryštalickejších bridlic s amfibolitmi rozdeľujúca Pezinské Karpaty na dva masívy – bratislavský a modranský. Miestami na povrch vystupujú kremence, ktoré vznikli usadením plážových sedimentov a boli do kryštalickejšo jadra Malých Karpát včlenené vrásnením. V súčasnosti tvoria kremence samostatné skalné útvary, ktoré vidíme vystupovať na povrch po celej trase Blatošlapu najmä medzi Veľkou a Malou Cajlianskou homolou.

Vegetácia:

Začínáme pod svahmi Malých Karpát. Práve na južných a juhovýchodných svahoch pohoria sa nachádzajú vinice, alebo opustené vinice tzv. pustáky. Sú to pôvodné stanovišťa dubovo-cerových teplomilných lesov, ktorých spodná hranica je vplyvom obhospodarovania posunutá. Medzi vinicami sa na niektorých miestach nachádzajú pasienky tvorené teplomilnými rastlinnými spoločenstvami s výskytom chránených druhov (napr. kavyl' Ivanov – *Stipa joanis*, poniklec veľkokvetý – *Pulsatilla grandis* a poniklec lúčny čiernasty – *Pulsatilla pratensis* ssp. *nigricans*). Na hlbších pôdach na nivách potokov alebo pri viniciach sú lúky alebo len ich torzá, ktoré ovplyvnil človek vytvorením chatových oblastí alebo viníc. Lúky sa nachádzajú aj v lesných porastoch, kde sú pozostatkom činnosti tzv. Huncokárov. Jedna taká lúka je aj na trase 9. Blatošlapu. Nachádza sa tu aj zrúcanina bývalej huncokárskej usadlosti Lipiny, ktorá vznikla v druhej polovici 18. storočia.

Lúčne druhy sú prevažne trávy, ale aj iné byliny ako iskerník prudký (*Ranunculus acris*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*) atď. V jesennom období na týchto lúkach dominuje jesienka obyčajná (*Colchicum autumnale*).

Typické dreviny dubovo-cerových lesov sú dub letný (*Quercus robur*), dub zimný (*Quercus petraea*), dub plstnatý (*Quercus pubescens*), dub cerový (*Quercus cerris*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), dráč obyčajný (*Berberis vulgaris*), brest menší (*Ulmus minor*) a javor poľný (*Acer campestre*).

Ďalším pásmom lesa sú dubovo-hrabové lesy. Tu prevažujú dub zimný (*Quercus petraea*) a hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), vmiešané sú lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), javor poľný (*Acer campestre*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Coryllus avellana*), vtáčí zob (*Ligustrum vulgare*).

Bukové kvetnaté lesy podhorské sa nachádzajú nad dubohrabami. Hlavné dreviny sú tu buk lesný (*Fagus silvaticus*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), javor mliečny (*Acer platanoides*), lipa malolistá (*Tilia cordata*).

Živočíšstvo:

V Pezinských Karpatoch žije celá škála živočíchov od hmyzu, kôrovcov, rýb, obojživelníkov, plazov, vtákov až po cicavce.

Medzi najväčšie živočíchy, ktoré je možné na lesných čistinkách pozorovať, patrí poľovná zver ako je jeleň lesný (*Cervus elaphus*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), sviňa divá (*Sus scrofa*), tiež aj nepôvodné druhy daniel škvritný (*Dama dama*) zo stredomorskej oblasti a muflón obyčajný (*Ovis musimon*) dovezený v devätnástom storočí z Korziky.

Typický predstaviteľ z rýb žijúcich v malokar-patských potokoch je pstruh potočný (*Salmo trutta m. fario*) a najkrajší chrobák, ktorý žije v Malých Karpatoch je chránený fúzač alpský (*Rosalia alpina*).

Spracovala: RNDr. Lucia Budinská – Rendy Pre potreby Regionálneho trampského združenia – Pezinok *Rendy, RTZ-P 2013*

V úvode časopisu sme zaradili Kittiho (TO. Red Riverr II.) článok o romantickom splave Mošonského Dunaja. Uzávierka časopisu tento krát stihlo aj ukončenie sezóny a zamykanie vody US Keson.

Ukončenie vodáckej sezóny

tak ako každoročne aj v tomto roku sme pozvali trampských priateľov k ukončeniu vodáckej sezóny, ktoré sa uskutočnilo 5.10. pri Dunaji a na Dunaji vo Vlčom hrdle.

Zahájenie bolo o 17.00 hod. kladením venca na hladinu Dunaja za našich mŕtvych kamarátov a oslavnou rozlúčkovou piesňou „Povstajte kamaráti“. Po tomto obrade sa celé spoločenstvo pobralo na lúku pri lodenici US Keson, kde bol pripravený slávnostný oheň. Tento rok ho zapálil najmladší dorast /naše vnúčatá/, za zvuku piesne „Vlajka vzhúru letí“.

Po tejto oficiálnej časti bolo pripravené bohaté pohostenie, ktoré pozostávalo z gulášu, masného chleba s cibuľou, množstva slaného pečiva a sladkých zákuskov a dobrého malokarpatského vína.

Celé pohostenie prebiehalo pri príjemných rozhovoroch a pri zvuku trampských piesní.

Akcia bola pripravovaná v značnom predstihu a vráska na čelách nám robilo počasie, ktoré v tom týždni nebolo najpríjemnejšie, dokonca boli zaznamenané nočné mrazy. Preto sme sa modlili hlavne za to, aby nepršalo. Naše prosby boli vyslyšané a keď všade naokolo bolo zamračené, nad slávnostným ohňom ako zázračne bola obloha plná hviezd a počasie bolo ukázkové. Zrejme sa za nás prihovorili priatelia, ktorí sú už tam hore a za ktorých sme kládli veniec na vlny Dunaja.

Za znenia trampských piesní sa oslava niesla v príjemnom ovzduší do neskorých nočných (skoro ranných) hodín.

Akcie sa zúčastnilo približne 70 kamarátov, ktorým ďakujeme za účasť a veríme, že sa opäť pri takto vydarenej akcii stretne aj na budúci rok.

Za kamarátov z US – Kesónu Kitty

Blatošlap 2013

V jednu slnečnú októbrovú sobotu – konkrétne 26.10.2013 sa konal ďalší ročník jesennej prechádzky – Blatošlap. Zúčastnilo sa na ňom 32 dospelých a 2. deti. Ráno sme sa stretli na parkovisku pri Pinelovej nemocnici v Pezinku a presunuli sme sa popri priehrade až do záveru Kučišdorfskej doliny. Ďalej trasa pokračovala cez kopec, medzi Veľkou a Malou Cajlianskou homolou, popri bývalej huncokárskej usadlosti Lipiny, ku kremencovým skalám, kde sme si spravili spoločnú fotku. Odtiaľ sme sa už len spustili do doliny a na našu lúku Blatina. Po ceste bolo niekoľko prestávok s výkladom o prírode a zaujímavostiach daného územia. Na Blatine už bolo nachystané malé občerstvenie – omastený chlieb s cibuľou, varené víno a bazová malinovka. Každý účastník dostal malú pamiatku na 9.ročník Blatošlapu – camrátko v tvare hrabového listu a Prírodovedného sprievodcu.

Rendy RTZ-Pezinok

Slezina na Blatine Keďže tento rok mala naša osada T.O. Lišiak 15 rokov, bolo to treba osláviť. Pre mnohé povinnosti a aktivity sme si určili termín až na jeseň a to v sobotu 16.11.2013. V tento deň sa teda konala malá slezina, kde sa zúčastnilo asi 20 trampov. Slniečko nám prišlo a pekne si na nás v tento jesenný deň posvietilo. Tak sa mohli aj dobre zabaviť a zasúťažiť si. Hlavný organizátor súťaží bol Gula. Najskôr sme si overili, kto má akú mušku pri streľbe zo vzduchovky. Potom sme sa občerstvili gulášom a pokračovali sme v súťažiach „hod Gulom“ a hod do plechoviek. Ešte nasledovala špeciálna súťaž – zastrel si svojho Lišiaka – streľba zo vzduchovky na 50 m. Najúspešnejší v každej súťaži dostal cenu. A ocenenie sme dostali aj my – naša osada – dostali sme, okrem iného, k pätnástym narodeninám od kamarátov aj svoj vlastný občiansky preukaz. Neskôr, keď sa slnko schovalo na druhú stranu zemegule, pokračovala zábava v zrube pri rozohriatej piecke.

Rendy, T.O.Lišiak

© Vydalo: Regionálne trampské združenie – Pezinok pre vnútornú potrebu združenia.
 Na tvorbe tohto čísla spolupracovali kamaráti : Gula, Rendy, Lewis, Tony Lovec, Bublina, a ďalší.
 Predpokladaná uzávierka budúceho čísla 20.02.2014.
 kontakt: www.rtzpezinok.tym.sk, www.malokarpatskyobcasnik.tym.sk email: malokarpat.obcasnik@gmail.com